

Ο σωματικός θάνατος συμβάλλει στο να μην καταστεί αθάνατο το κακό (Μαρία Δημητριάδου, παιδαγωγός)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://bitly.com/29Gz2wr>]

Ο άνθρωπος πλάθεται «διφυής», τόσο με υλική όσο και με πνευματική φύση. Ο Θεός, με χρώμα της γης, φτιάχνει το υλικό ανθρώπινο σώμα και με την πνοή Του, ζωοποιεί το σώμα, εμφυσώντας σ' αυτό τη ψυχή. Η ψυχή και το σώμα ενώνονται αδιαίρετα, χωρίς να υπάρχει ιεράρχηση ή αντίθεση μεταξύ τους. Το σώμα λαμβάνει το πολύτιμο ρόλο του ναού της ψυχής και όχι του δεσμοτηρίου της κατά την εξωχριστιανική φιλοσοφία. Αντίστοιχα, η ψυχή δωρίζεται στον άνθρωπο ως ασώματη, λογική και αθάνατη. Σώμα και ψυχή, πλάθονται από το Δημιουργό για να συνυπάρχουν και να συνεργάζονται με πλήρη αρμονία. Έτσι, θα μπορεί να εκπληρωθεί ο στόχος της ανθρώπινης ύπαρξης που είναι να καταφέρει να ζει στην αιώνια μακαριότητα της παρουσίας του Θεού. Ωστόσο, η αμαρτία φέρνει την αντιπαλότητα μεταξύ σώματος και ψυχής.[14]

Ταυτόχρονα με την πτώση των πρωτοπλάστων, έρχεται ο πνευματικός θάνατος, δηλαδή η νέκρωση των πνευματικών αισθητηρίων της ψυχής λόγω της αποξένωσης και της ακοινωνησίας της με το Θεό. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Μ.Βασίλειος «Ζωή είναι ο Θεός και στέρηση ζωής σημαίνει θάνατος»[15]. Δια του πνευματικού θανάτου των προγόνων, η ανθρωπότητα κληρονομεί τη λύπη, το κακό και τη φθορά. Συνεπώς, ο σωματικός θάνατος έρχεται ως απόρροια του πνευματικού. Συγκεκριμένα, η ψυχή αποχωρίζεται το σώμα, το οποίο σήπτεται και διαλύεται. Ο θάνατος όμως, πλήττει το σώμα και όχι την ψυχή. Η ψυχή διατηρεί την ιδιότητα της αθανασίας, που έλαβε κατά χάριν.

Ο φιλόανθρωπος Θεός όμως, δεν αφήνει ο σωματικός θάνατος να επέλθει, τόσο στους πρωτοπλάστους όσο και σ' όλο το ανθρώπινο γένος, συγχρόνως με τον πνευματικό. Μ' αυτό τον τρόπο δεν οδηγεί το πλάσμα Του σε απόγνωση[16]. Του παρέχει χρόνο μετάνοιας. Τον ίδιο σκοπό εξυπηρετούν και οι θλίψεις, οι αντιξοότητες και οι δοκιμασίες του επίγειου βίου. Ακόμη, ο Θεός επιτρέπει το θάνατο να διεισδύσει στην ανθρώπινη φύση όχι για να τον τιμωρήσει, αλλά για να τον ευεργετήσει. Αν και ο θάνατος φέρει το προσωπείο του κακού, καταφέρνει να αναχαιτίσει την παραμονή του ανθρώπου στην αμαρτωλή κατάσταση. Συνεπώς, κατά τον άγιο Γρηγόριο το Θεολόγο, ο σωματικός θάνατος συμβάλλει στο «να μην καταστεί αθάνατο το κακό».[17]

2.2 Η Λύτρωση μέσω του Χριστού

Η εύνοια και η φιλευσπλαχνία του Κυρίου είναι εμφανής όχι μόνο από τις παραπάνω

διαπιστώσεις, αλλά και από το γεγονός ότι ο Κύριος δωρίζει στον άνθρωπο την ελπίδα της αναστάσεως. Μάλιστα, οι πρώτες ελπίδες δίνονται ταυτόχρονα με τη στιγμή που εκδιώχνεται ο άνθρωπος από τον Παράδεισο. Ωστόσο, ο θάνατος συνιστά το πιο απεχθές και φοβερό γεγονός ακόμη και για τους δικαίους, καθώς όλες οι ψυχές μετά θάνατον οδηγούνται στον Άδη. Όμως, η αγαθότητα του Θεού δεν αφήνει τους ανθρώπους αβοήθητους να καταλήγουν στη φθορά και τον αφανισμό. Η θεία βοήθεια αποτελεί πρωτίστως αναγκαιότητα της θείας Αγάπης, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο π. Γ. Φλωρόφσκυ[18]. Έτσι, η ενανθρώπιση του Θείου Λόγου γεννά την ελπίδα της σωτηρίας στις ψυχές, η οποία παγιώνεται με την Ανάσταση του Θεανθρώπου.

Ο Χριστός νικά το θάνατο μέσω της σταύρωσης, της τριήμερης καθόδου στον κάτω κόσμο και της ένδοξης Ανάστασής Του. Η σταυρική εκούσια θυσία του Κυρίου χαρίζει τη δυνατότητα λύτρωσης σε όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους και όχι πρόσκαιρα αλλά αιώνια. Η αμαρτία, κατά τον άγιο Ιωάννη το Χρυσόστομο, είναι η μητέρα και η τροφός του θανάτου. Έτσι, ο αναμάρτητος και πανάγαθος Σωτήρας Χριστός διαλύει αυτό το δεσμό αμαρτίας-θανάτου και αποδυναμώνει ολοκληρωτικά το θάνατο. Το άχραντο σώμα Του δε δύναται να φυλακιστεί από τα δεσμά του θανάτου[19], καταλύοντας τους νόμους της φθοράς.

Ο πρώτος Αδάμ παραβαίνει την εντολή του Κυρίου και η επιρροή της παρακοής του είναι καθολική. Καταδικάζει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος σε μια αμαρτωλή κατάσταση. Ο νέος Αδάμ, ο Ιησούς Χριστός, υπακούει στο Θεό Πατέρα μέχρι θανάτου, και μάλιστα επονείδιστου, επιτυγχάνοντας τη δικαίωση του ανυπάκουου αμαρτωλού ανθρώπου. Όπως από έναν άνθρωπο έρχεται η καταδίκη του ανθρώπινου γένους, έτσι και από τον Έναν θεάνθρωπο προσφέρεται η δυνατότητα σωτηρίας σε όλους τους ανθρώπους που πιστεύουν σε Αυτόν. Με αυτόν τον τρόπο, ανοίγεται ο δρόμος προς τον ουρανό, παγιώνεται η ελπίδα, επικρατεί η αισιοδοξία και η χαρά και δωρίζονται στον άνθρωπο τα μέσα υπέρβασης του θανάτου.

[Συνεχίζεται]

[14] Χριστοδούλου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος. (2007), σελ. 17-20

[15] πρωτοπρ. Καλλιακμάνη, Β., *Το μυστήριο του θανάτου στην Ορθόδοξη Θεολογία*, στο Θ' Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο στελεχών Ιερών Μητροπόλεων, Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος-Ειδική Συνοδική Επιτροπή Λειτουργικής Αναγεννήσεως, Βόλος, 5-7 Νοεμβρίου 2007, σελ. 69-70

[16] Οπ. παραπ, σελ. 69

[17]Βασιλειάδης, Π., Ν. (1986), σελ.94-96

[18]Βασιλειάδης, Π., Ν. (1986), σελ. 134

[19] Οπ. παραπ., σελ. 155